

Daňové, poplatkové a jiné obdobné nástroje ochrany životního prostředí

Důvodem, proč jsem si vybrala ochranu životního prostředí z pohledu finančního práva, jakožto téma mé diplomové práce je to, že se jedná o velice aktuální téma nejen ve všech státech Evropské unie, ale i v České republice.

Cílem mé diplomové práce je analyzovat nástroje, které jsou využívány k ochraně životního prostředí. Tato diplomová práce se zabývá nástroji přímé a nepřímé regulace, přičemž zvýšená pozornost je věnována energetickým daním. Tato diplomová práce je rozčleněna do pěti kapitol, jejichž společným tématem je ochrana životního prostředí z pohledu finančního práva.

První a druhá kapitola jsou úvodními a vymezují základní pojmy používané v této práci, jako například životní prostředí a jeho ochrana anebo environmentální politika.

Kapitola třetí se zabývá základním členěním nástrojů na ochranu životního prostředí, a to na nástroje přímé regulace (normativní) a nástroje regulace nepřímé (ekonomické). Tato kapitola dále popisuje charakteristiku těchto nástrojů a jejich výhody a nevýhody.

Kapitola čtvrtá se soustředí na ekonomické nástroje – ekologické poplatky a zejména ekologické daně. Tato kapitola se zabývá pojmem environmentální daň, jejich charakteristikou a klasifikací. Environmentální daně jsou dále rozděleny na obecné daně (např. daně z příjmů nebo daň z nemovitostí), s environmentálním aspektem, který je vyjádřen například v podobě osvobození ekologicky šetrných předmětů daně, a dále na daně energetické, kterým se věnuje kapitola pátá.

Pátá kapitola je věnována ekologické daňové reformě a především energetickým daním. Nejprve je uvedena charakteristika, základní principy a fáze ekologické daňové reformy, jejíž první fáze je základem pro realizaci energetických daní. Druhá část této kapitoly je věnována energetickým daním. Energetické daně (daň ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny) byly zavedeny do právního řádu České republiky v roce 2008. Tato diplomová práce podrobně popisuje jejich obecné vlastnosti a společné rysy právní konstrukce, a poté se věnuje charakteristice a právní konstrukci každé z těchto daní samostatně.

Na závěr je uvedeno zhodnocení energetických daní a úvahy de lege ferenda.